

Genanvendelse af sorterede og uforurenede brokker

7. maj 2014

Nedrivnings- og renoveringsarbejder skaber hvert år store mængder af affald. Hovedparten af affaldet består af genanvendelige materialer, som kan nyttiggøres i forbindelse med nye bygge- og anlægsopgaver. For at affaldet kan genanvendes uden tilladelse skal materialerne være uforurenede og kildesorterede.

Hvad er kildesortering?

Kildesortering betyder, at affaldet skal sorteres i særskilte fraktioner (typer af affald). Ved fx kildesorteret beton, forstås betonbrokker uden rester af andre materialer som armeringsjern, tegl, glas, asfalt, isolering og fugemasse.

På baggrund af miljøkortlægning af bygningerne vil nedenstående faser normalt sikre, at brokkerne er rene:

1. **Miljøsanering**; fjernelse af byggematerialer med farlige stoffer, fx asbestholdig rørisolering, PCB-holdig fugemasse, og tømning af CFC-holdige køleanlæg.
2. **Stripning af bygningen**; udsortering af øvrige bygningskomponenter og materialer, fx døre, vinduer, gulve, lofter og indre lette skillevægge.
3. **Afrensning af forurenede overflader**; afrensning af forureninger fra produktion og anden aktivitet, samt overfladebelægninger som fx lak, tjære og maling med indhold af miljøskadelige stoffer.

Normalt foretages kildesorteringen inden nedrivning af bygningen, idet det giver de bedste betingelser for en god sortering. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor kildesorteringen med fordel kan ske på et sorteringsanlæg.

Se endvidere faktaark "Sortering af genanvendeligt bygge- og anlægsaffald", hvis sorteringen skal ske på et eksternt anlæg.

Love og regler for genanvendelse

Affaldsbekendtgørelsen

(BEK nr. 1309 af 18/12/2012)

I Affaldsbekendtgørelsen er det defineret hvordan affaldet skal være sorteret.

Af Affaldsbekendtgørelsen fremgår videre hvilke EAK-koder, der er gældende for de forskellige affaldstyper, herunder bygge- og anlægsaffald.

Det fremgår bl.a. hvilke bygge- og anlægsaffaldsfraktioner, der karakteriseres som farligt affald.

Restproduktbekendtgørelsen

(BEK nr. 1662 af 21/12/2010)

Restproduktbekendtgørelsen fastlægger de nærmere regler for anvendelse af sorteret uforurenat bygge- og anlægsaffald til bygge- og anlægsformål.

Af bekendtgørelsen fremgår endvidere de krav, der gælder til anmeldelse af byggeanlægsaffald til genanvendelse.

Anmeldepligten indebærer, at genanvendelse af byggeaffald som erstatning for sand, grus eller sten skal anmeldes til kommunen. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om, hvilke materialer og mængder, der er tale om, samt hvor og hvornår byggeaffaldet skal anvendes.

Miljøbeskyttelsesloven

(LBK nr. 879 af 26/06/2010)

I særlige tilfælde kan det komme på tale, at genanvende lettere forurenede affaldsmaterialer til bygge- og anlægsopgaver. Dette kræver, at der indhentes særlig tilladelse hos kommunen.

Tilladelsen gives efter Miljøbeskyttelseslovens § 19 og kaldes derfor for en §19-tilladelse.

Hvad er "uforurenede materialer"?

Ved uforurenede bygge- og anlægsaffald forstås bygge- og anlægsaffald, hvor det med høj grad af sikkerhed kan lægges til grund, at affaldet ikke indeholder forurenende materialer eller stoffer i et sådant omfang eller af en sådan art og koncentration, at anvendelsen af affaldet kan have skadelig virkning på miljøet eller menneskers sundhed.

Uforurenede bygge- og anlægsaffald kan frit anvendes som erstatning for naturlige sten- og grusmaterialer. Den frie anvendelse betyder, at affaldet skal være så rent, at det kan anvendes til anlægsopgaver i grusgrave og børnehaver.

Affaldet må ikke indeholde forurenende stoffer, herunder stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsivning til jord eller grundvand, herunder fx imprægneret træ, PCB-fugemasse, tjære, sod, rester af maling og lak.

Hvornår er der tale om genanvendelse?

Uforurenede og kildesorterede materialer kan genanvendes som alternativ til naturlige grus- og stenmaterialer. Det er ikke tilladt at anvende nedknust byggeaffald som erstatning for jord i forbindelse med terrænregulering og opfyld af huller.

Veje, pladser mm. skal opbygges efter samme principper, som ved anvendelse af naturlige materialer. Indbygning af materialer ud over den nødvendige mængde er ikke genanvendelse.

Det er endvidere tilladt at genbruge byggematerialer til samme eller beslægtede formål, som materialerne har været brugt til hidtil, fx genbrug af mursten, tagsten, bygningstømmer, døre og vinduer.

Krav til frasortering af forurenede materialer

Der findes i dag ingen nationale grænseværdier for hvornår materialer kan betragtes som "rene uforurenede materialer".

Det er bygherrens pligt at sikre, at materialer, der bortskaffes til genanvendelse er uforurenede. Materialer der fremstår med misfarvninger eller anden synlig påvirkning bør normalt undersøges.

Materialer skal normalt frasorteres, hvis de har et indhold af miljøfremmede stoffer der overstiger:

Bly: 40 mg/kg

Cadmium: 0,5 mg/kg

Chrom(total): 500 mg/kg

Chrom(VI): 20 mg/kg

Kobber: 500 mg/kg

Kviksølv: 1 mg/kg

Nikkel: 30 mg/kg

Zink: 500 mg/kg

PCB: 0,1 mg/kg (PCB-total)

Værdierne er vejledende værdier målt som den maksimale koncentration (mg/kg TS) i materialet, dvs. ved kilden. I hvilket omfang rensning er påkrævet og hvordan materialer kan bortskaffes vil i det aktuelle tilfælde blive vurderet og anvist af kommunen.

For faststofindholdet analyseres efter egnet metode efter oplukning i henhold til DS 259.

For oplysninger om stoffer der ikke findes på listen kan kommunen kontaktes.